

Låt mobilen vila så umgås vi istället

- **En kvalitativ undersökning om hur sociala medier påverkar ungas relationer**

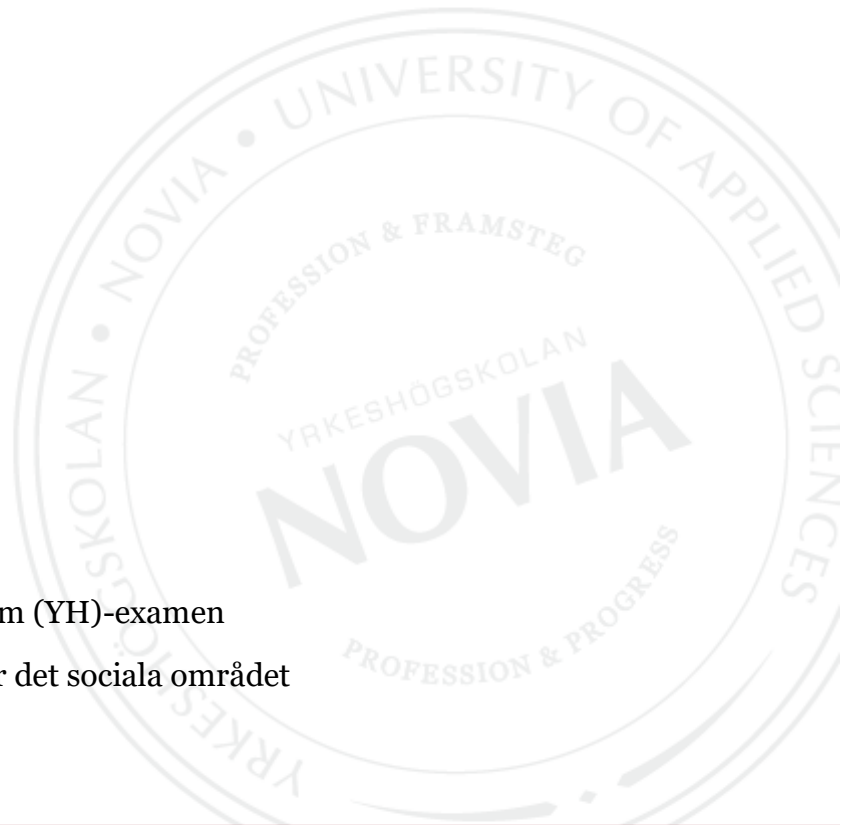
Irene Fagerholm

Jennie Lassfolk

Examensarbete för socionom (YH)-examen

Utbildningsprogrammet för det sociala området

Vasa 2016

EXAMENSARBETE

Författare: Irene Fagerholm och Jennie Lassfolk
Utbildningsprogram och ort: Det sociala området, Vasa
Inriktning/alternativ/Fördjupning: Familjearbete
Handledare: Susanne Jungerstam och Ralf Lillbacka

Titel: Låt mobilen vila så umgås vi istället – En kvalitativ undersökning om hur sociala medier påverkar ungas relationer

---

Datum 26.4.2016

Sidantal 38

Bilagor 2

Abstrakt

Syftet med denna studie är att undersöka hur sociala medier påverkar ungas relationer. Vi kommer att undersöka om sociala medier förbättrar eller försämrar ungas relationer.

Lärdomsprovet mest centrala frågeställningar är hur sociala medier påverkar relationerna till vänner och familj, hur sociala medier påverkar ungas sociala nätverk och hur sociala relationer påverkar ungas välmående.

Undersökningen genomfördes genom kvalitativa intervjuer tillsammans med ungdomar i 15 års ålder. Av resultatet framkom att sociala medier kan påverka relationerna till andra människor på olika sätt. Relationen till familjemedlemmarna påverkas mest negativt av sociala medier eftersom unga spenderar mindre tid med familjen på grund av att de oftast är på sociala medier där hemma. Kompisrelationerna får mest positiva följder av sociala medier. Ungdomarna skickar främst med vänner på sociala medier vilket leder till att relationen till dem fördjupas. Trots att kompisarna inte är tillsammans i verkliga livet så kan de umgås via sociala medier och det har en positiv inverkan på relationen.

Språk: Svenska

Nyckelord: Sociala medier, unga, vänner, familj, relationer

BACHELOR'S THESIS

Author: Irene Fagerholm och Jennie Lassfolk
Degree Programme: Social welfare, Vasa
Specialization: Family welfare
Supervisors: Susanne Jungerstam och Ralf Lillbacka

Title: Put away your phone and socialize instead – A qualitative study in how social media affect the relationships of youth.

Date 26.4.2016

Number of pages 38

Appendices 2

Summary

The aim of this Bachelor's Thesis is to examine how social media affect the relationships of youth. We have focused on if social media improves or impairs their relationships. The central issues in our study are how social media impact the relationships with friends and family, how social media affect youth social network and how social relationships affect the wellbeing of youth.

The research was done through qualitative interviews with youth in the age of 15. The result revealed that social media can affect the relationships to other people in different ways. Since youth spend a lot of time on social media at home, the relationship with family suffers the most. The relationship between friends is on the other hand mostly strengthened by social media. Young people mostly communicate with their friends on social media and that leads to an improved relationship with them. They can communicate with each other even though they are not together in real life which have a positive influence on the relationship.

Language: Swedish

Key words: Social media, youth, friends, family, relationship

---

Innehållsförteckning

1 Inledning.....	1
2 Syfte och frågeställningar.....	2
3 Sociala medier.....	2
3.1 Vad är sociala medier?.....	3
3.2 Sociala medier och ungdomar.....	3
4 Populära sociala medier.....	6
4.1 WhatsApp.....	6
4.2 Facebook.....	7
4.3 Instagram.....	7
4.4 Snapchat.....	7
4.5 Periscope.....	8
4.6 Jodel.....	8
4.7 Twitter.....	8
5 Sociala relationer.....	9
5.1 Relationernas betydelse.....	9
5.2 Ensamhet.....	10
6 Sociala mediers påverkan på relationerna.....	11
6.1 Online relationer.....	11
6.2 Medierad kommunikation framom personlig interaktion.....	13
6.3 Sociala medier försämrar redan existerande relationer.....	13
6.4 Sociala medier stärker redan existerande relationer.....	15
6.5 Sociala medier stärker relationer till människor som bor längre bort.....	17
6.6 Sociala medier leder till nya relationer.....	17
7 Sammanfattning av teoridelen.....	19
8 Metod och tillvägagångssätt.....	21
8.1 Kvalitativ forskning.....	21
8.2 Tillvägagångssätt.....	22

9 Resultatredovisning	23
9.1 Användningen av sociala medier	23
9.2 Fördelar	25
9.3 Nackdelar	26
9.4 Tid på sociala medier	27
9.5 Familj och vänner	27
9.6 Umgänget i verkliga livet och på sociala medier	29
9.7 Antalet vänner	30
9.8 Kommunikationssätt	31
10 Slutdiskussion och kritisk granskning	32
Källförteckning	35

Bilagor

1 Inledning

Under de senaste åren har det skett en stor förändring i användningen av sociala medier. Tiden som spenderas där har ökat och teknikens utveckling går allt snabbare framåt. Förut var det svårare att få kontakt med andra än vad det är i dag. Nästan alla ungdomar har numera en egen telefon och sociala medier är alltid tillgängliga för dem. Före dess uppkomst var det vanligare att ungdomarna ringde eller gick till kompisens hem för att umgås, i dag umgås allt flera via sociala medier. Ungdomar kommunicerar mycket med andra via sociala medier, de kan spendera tid på telefonen fast de umgås med andra och de kan lätt få kontakt med nya människor tack vare sociala medier. Vi blev intresserade av att ta reda på om detta påverkar ungdomarnas relationer och i så fall hur det påverkar relationerna till andra människor.

Eftersom fenomenet ännu är relativt nytt så finns det inte så mycket forskning kring sociala medier och hur det påverkar ungas relationer. För att få veta mera om detta så valde vi att skriva vårt lärdomsprov om detta ämne. Vi har valt att undersöka ungdomar i 15 års ålder eftersom sociala medier är så vanligt i den åldersgruppen och därför tror vi att det är en bra ålder att undersöka. Sociala medier utvecklas snabbt och det uppkommer ständigt nya och förbättrade applikationer samt forum som ersätter de gamla. Ny forskning behövs därför hela tiden inom detta område.

I teoridelen beskriver vi vad sociala medier är och hur det har utvecklats fram till idag. Vi lyfter även fram de mest använda sociala medierna som dagens unga använder sig av. Vidare skriver vi om relationernas betydelse och hur sociala medier på olika sätt påverkar de ungas relationer. Som stöd för teoridelen gör vi en kvalitativ undersökning och vi kommer att intervjua ungdomar i 15 års ålder.

Med detta lärdomsprov vill vi tillsammans med våra läsare få en djupare förståelse över hur sociala medier påverkar ungas relationer. Vi hoppas att alla som läser vårt arbete skall ta vara på de positiva aspekterna som sociala medier för med sig och bli mera medvetna om de negativa följderna för att kunna undvika dem.

2 Syfte och frågeställningar

Syftet med vårt lärdomsprov är att undersöka hur ungas relationer påverkas av sociala medier. Vi kommer att studera hur användningen av sociala medier kan stärka relationerna eller göra relationerna till andra människor mera ytliga. Vidare vill vi undersöka hur sociala medier kan påverka positivt eller negativt på relationerna till andra människor.

Med vårt lärdomsprov vill vi få svar på följande frågor:

- Hur påverkar sociala medier relationerna till vänner och familj?
- Hur påverkar sociala medier ungas sociala nätverk?
- Hur påverkar sociala relationer ungas välmående?

3 Sociala medier

I dag är sociala medier en del av nästan alla människors vardag, men historiskt sett är fenomenet relativt nytt. Sedan 1960-talet har det skett en rejäl ökning och förändring i medieutbudet. (Hernwall, 2003, s. 10). I många år skedde all kommunikation människor emellan genom att man pratade öga mot öga med varandra, men i dag använder vi oss av en teknik som inte fanns för bara några år sedan för att kommunicera med varandra (Christakis & Fowler, 2010, s. 275). Internet är numera en mycket viktig del av kommunikationen mellan individer (Andersson & Kihl, 2008, s. 13-14).

När internetforskningen fick sin början trodde man att internet skulle befria människor från en del av de sociala nackdelar som existerar i samhället, såsom att människor inte skulle döma varandras yttre på internet på samma sätt som i riktiga livet. Man trodde att utseendet inte längre skulle vara lika viktigt utan att vi skulle börja fokusera på en människas inre egenskaper istället för på vilken hudfärg du har, om du är handikappad eller vilket kön du har. Forskarna insåg ganska snabbt att det inte riktigt skulle utvecklas så. Undersökningar visar att de flesta enbart är intresserade av att chatta med sådana som de känner från riktiga livet, på så sätt behöver de inte oroa sig över vem som gömmer sig på andra sidan skärmen.

Vi kommer nog aldrig att komma ifrån att människors yttre är en viktig del för samhället, både på internet och i den riktiga världen. (Dunkels, 2009, s. 26-27).

3.1 Vad är sociala medier?

Till det vi kallar massmedier hör tv, film, radio, musik och dagstidningar men det som benämns som ”sociala medier” är något annat. Sociala medier kombinerar teknologi, social interaktion och skapande av medier. (Carlsson, 2010, s. 10-11). Medier som skall anses vara sociala måste vara interaktiva och tillåta flervägskommunikation, som till exempel chattar eller andra sorts meddelanden. Sändarna och mottagarna av dessa meddelanden måste ha någon slags identitet, det kan även röra sig om anonyma identiteter men den sociala aspekten skulle försvinna om inläggen inte kunde riktas till någon specifik användare. Sociala medier skall vara internetbaserade och kunna hantera digitalt lagrad och transporterad information. (Stenström & Myhr, 2014, s.30-31).

Under de första tio åren av 2000-talet introducerades begreppet sociala medier som ett samlingsnamn för de företeelser som började få allt större uppmärksamhet i vardagen. Ingen visste då vad sociala medier riktigt betydde eller vad de skulle ha för betydelse, men alla var eniga om att en betydande utveckling hade fötts. Idag finns det många fenomen som är kopplade till begreppet social media och de har alla en gemensam nämnare, det handlar om relationer. Drivkraften bakom sociala medier är just det, möjligheten att kunna skapa och bibehålla relationer med varandra oberoende av tid och rum. Det digitala relationsskapandet har betydelse när det gäller skapandet av både professionella och personliga relationer. Relationsskapandet uttrycker sig i olika former, det finns forum, chattrum och chattapplikationer. (Nilsson, 2011, s. 11-12).

3.2 Sociala medier och ungdomar

Den västerländska människan spenderar en stor del av sitt liv genom medier. Undersökningar visar att sociala medier varje dag upptar 50 % av de ungas fritid i de nordiska länderna (Carlsson, 2010, s. 9). I en undersökning kom det fram att unga internetanvändare spenderar tid på flera aktiviteter på samma gång. Unga kombinerar ofta

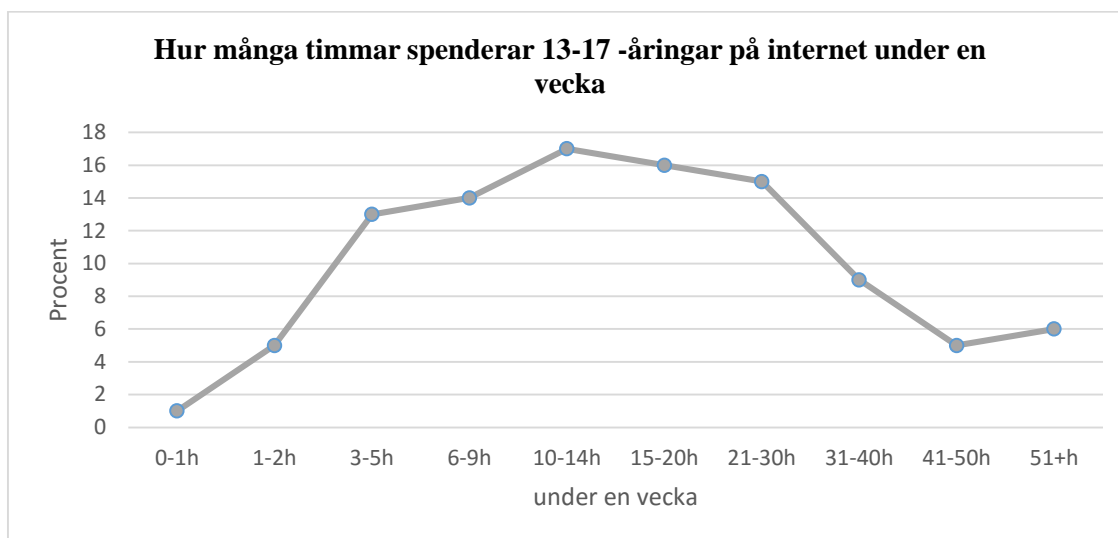

sociala aktiviteter med osociala aktiviteter på nätet, som till exempel att ladda ner musik eller att göra skoluppgifter. (Gross, 2004, s. 639). Vi har en ständig tillgång till medier på samma gång som vi får allt mindre erfarenheter av den fysiska riktiga världen. Media ger oss tillgång till i stort sett alla sammanhang och miljöer. (Hernwall, 2003, s. 24-25).

De som föds idag får växa upp med ena foten i en digital värld och de är inte bara omgivna av radio och tv utan också av smarttelefoner, surfplattor och datorer. Det finns inte bara en dator utan till och med två eller tre datorer i nästan alla barnfamiljer. I familjer där det finns barn mellan 12-15 år finns det i genomsnitt 3,2 datorer. 88 % av de familjerna med barn mellan 12-15 år har dessutom tillgång till minst en smart telefon och minst en surfplatta. De flesta barnfamiljer har alltså både smarttelefon, surfplatta och dator till sitt förfogande. (Findahl & Davidsson, 2015, s. 52).

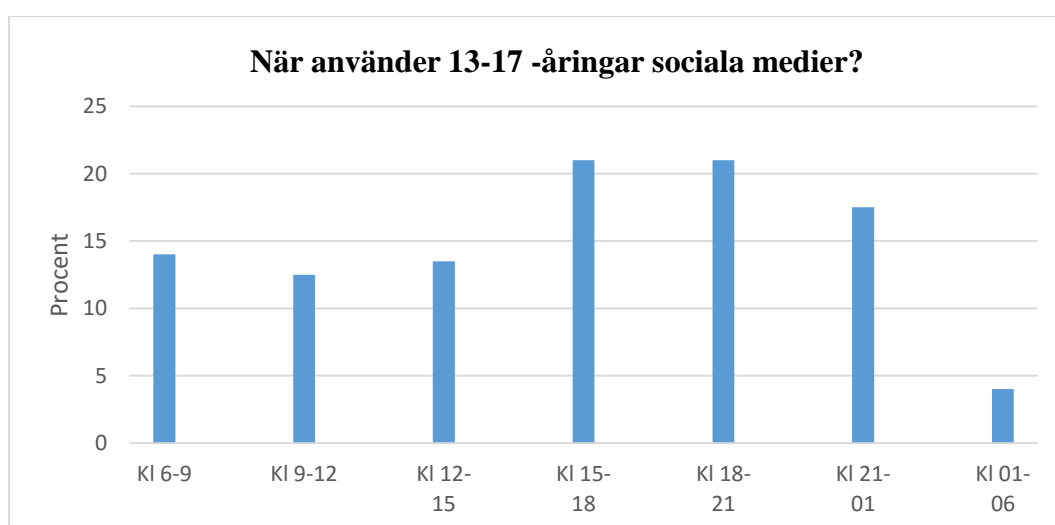
Finländska ungdomar och unga vuxna i åldern 13-29 år läser och tittar på olika saker på sociala medier samt gillar andras innehåll. För unga är det viktigt att hålla sig uppdaterad om vad deras bekanta gör och vad de berättar om sina liv men också att diskutera med andra bekanta i realtid på sociala medier. Av ungdomarna använder upp till 92 % tjänster för sociala medier i smarttelefonen. På frågan varför ungdomarna använder sociala medier svarade de eftersom alla andra ungdomar också är där. Ungdomarna skickar meddelanden och kommer överens om saker kompisar emellan. Detta gör att de unga känner att de måste använda sociala medier om de vill hålla sig uppdaterade om vilka saker kamraterna kommit överens om. Vänners kommentarer, gillande och lyckönskningar av det som de unga lagt upp på medierna är även viktiga för dem. De unga tillsätter bilder och egna tankar i de sociala medierna och det är viktigt för dem vilken respons de får från vännerna, bekanta och följarna. (Weissenfelt & Huovinen, 2015).

Figur 1 visar hur mycket tid 13-17 åringar spenderar på internet under en vecka. Av de som var aktiva från 0-30 timmar på internet under en vecka spenderades nästan all tid på sociala medier. Bara de som spenderade över 30 timmar på internet under en vecka spenderade tid på andra saker på internet än sociala medier. Som vi ser i figuren så spenderar störst procent 10-14h på internet under en vecka. Det är få personer som spenderar under 3h på internet under en vecka. Det är inte heller så många som spenderar mer än 30h på internet under en vecka vilket innebär att största delen av den tid som ungdomarna spenderar på internet går till sociala medier. (Weissenfelt & Huovinen, 2015).

Figur 1. Hur många timmar spenderar 13–17-åringar på internet under en vecka? (baseras på Weissenfelt & Huovinen, 2015).

I figur 2 kan vi se att det för finländska 13-17 åringar är vanligast att spendera tid på sociala medier mellan kl. 15-21. Det är också många som spenderar tid på sociala medier mellan kl. 21-01. På morgonen mellan kl. 06-09 är det också en del som spenderar tid på sociala medier vilket har ökat om man jämför med de två senaste åren. Minst tid spenderas på sociala medier mellan kl. 09-15 och på natten kl. 01-06. Allra vanligast är det att spendera tid på sociala medier hemma på smarttelefonen eller vid datorn. (Weissenfelt & Huovinen, 2015).

Figur 2. När använder unga i åldern 13-17 år sociala medier? (baseras på Weissenfelt & Huovinen, 2015).

4 Populära sociala medier

I detta kapitel kommer vi att beskriva de sociala medier som är populära bland unga idag. Vi tar med detta för att få en bättre förståelse för vad det finns för olika slag av dessa och för att förstå vad användarna använder dem till. Det finns flera än de vi beskriver i vårt arbete men vi valde att begränsa oss till de som unga använder mest i dag.

Statens medieråd undersökte år 2012/2013 vilka sociala medier som är populäraste bland 13-16 åringar i Sverige. Undersökningen visade att 75 % av ungdomarna använde Instagram, 61 % använde Facebook och 29 % använde Snapchat. Kik och Twitter användes också av ungdomarna, men inte lika mycket som Instagram, Facebook och Snapchat. Under de år undersökningen utfördes använde 86 % i denna åldersgrupp sociala medier. (Thorsund, 2015, s. 50).

Bland finländska ungdomar i åldern 13-17 år är de populäraste tjänsterna i sociala medier bl.a. WhatsApp, Facebook, Instagram, Twitter och Snapchat (Weissenfelt & Huovinen, 2015). Andra applikationer som blivit allt mer populära bland ungdomar är Jodel och Periscope (Gestrin-Hagner, 2015; Wikström, 2016). I en undersökning som gjorts över ungdomar i åldern 13-29 år har de jämfört år 2013 med 2015. Där kan vi se en ökning i användningen av bl.a. WhatsApp. År 2013 var det 8 % som använde WhatsApp men år 2015 var det hela 82 %. (Weissenfelt & Huovinen, 2015).

4.1 WhatsApp

På WhatsApp kan användaren sända meddelanden och hålla kontakt med andra gratis. WhatsApp är en app för meddelanden i mobilen. Utöver vanliga meddelanden kan WhatsApp användare skapa grupper och skicka bilder, videoklipp och ljudmeddelanden. (WhatsApp, 2016).

4.2 Facebook

Nätets kanske kändaste gemenskapssajt är Facebook. Användarna använder det egna namnet på sajten och inte några påhittade användarnamn, det är bland annat detta som har bidragit till att Facebook blivit så populärt. Många människor laddar upp en bild av sig och lägger till information om t.ex. arbete och relationer. På Facebook kan användarna chatta med varandra, träffa nya människor, kommentera andras innehåll, diskutera, ansluta sig till olika grupper, göra tester, spela osv. Facebook är också ett effektivt marknadsföringsverktyg för många företag, eftersom användarna kan prenumerera på nyhetsflöde från företag som de är intresserade av och reklamen far till de rätta personerna som är intresserade av produkten. (Haasio, 2011, s. 132-133; Stakston, 2011, s. 82).

4.3 Instagram

Över 300 miljoner människor använder Instagram, vilket är en app där man kan fånga och dela ögonblick genom foton och videoklipp. Här delas mer än 60 miljoner bilder varje dag. Du kan ta bilder med din mobiltelefon och sen t.ex. välja ett filter som passar till bilden för att sedan dela bilden på Instagram. Grundaren till Instagram vill satsa på enkla produkter som tar fram kreativiteten i oss. Appen används av kändisar, varumärken, redaktioner, tonåringar, musiker och vem som helst med en kreativ passion. (Instagram, 2016).

4.4 Snapchat

Snapchat är en applikation där användaren kan ta bilder eller spela in videoklipp och sedan lägga på ett filter, skriva text eller rita på dem. Dessa kallas "snaps" och kan sedan skickas till vänner. Användaren kan välja mellan 1 till 10 sekunder hur länge deras "snap" skall visas förrän den försvinner från mottagarens skärm. "Snaps" kan även läggas upp på användarens "story", där kan mottagarna se "snappen" obegränsade gånger under ett helt dygn. I maj 2014 sändes 700 miljoner snaps av användarna på Snapchat. (Betters, 2015).

4.5 Periscope

I appen Periscope kan användaren direktsända en live-video från mobilen och vem som helst kan sedan titta på den och kommentera den. Applikationen är väldigt omdebatterad sedan det blivit känt att ungdomar triggat varandra till både onödigt risktagande och trakasserier mot andra. Skolorna varnar sina elever för Periscope främst på grund av att den kan avslöja både var du är, vad du gör och vilka andra som finns i närheten. (Wieland, 2016).

4.6 Jodel

Jodel är en app som fungerar som en anonym mötesplats på nätet. Skämt, allvarliga frågor men också oseriösa inlägg och direkta påhopp förekommer i appen. På Jodel kan unga möta unga i sin närhet, anonymt. Alla kan skriva anonyma inlägg och inlägget syns för alla som är inom en radie på 10 kilometer från dig. Om ett inlägg är kränkande på något sätt så kan andra medlemmar rösta ner det så att det försvinner. (Granroth & Tengström, 2016).

4.7 Twitter

Twitter är en tjänst där användaren skriver korta meddelanden som får innehålla maximalt 140 tecken. Dessa korta meddelanden kallas "tweets" och de delar twitter-användare med sig av till andra som anmält intresse för detta. Dessa "tweets" kan förutom en kort text också innehålla bilder, videor och länkar. Tanken är att användaren med dessa korta meddelanden som berättar om ens vardagshändelser skall komma närmare sina vänner och andra bekanta. (Hamilton u.å.).

5 Sociala relationer

Relationer med andra människor är mycket betydelsefulla för oss. Vi väljer att skapa sociala kontakter med bestämda individer, som vi under kortare eller längre tid, delar mer eller mindre intimitet med. (Christakis & Fowler, 2010, s. 232-233).

5.1 Relationernas betydelse

Alla människor behöver människorelationer som skyddar oss, ger oss trygghet, hjälp, handledning och råd. Relationerna ger oss ett viktigt socialt stöd vid livets motgångar och svårigheter. En god vänskapsrelation kännetecknas av ömsesidiga känslor av bl.a. trohet, öppenhet och tillit. När två människor bildar en kompisrelation för det med sig många positiva känslor som är viktiga för den andra människans välmående. Människorelationerna ger oss, förutom det, också modeller för livet. Vi kan med hjälp av dem få stöd med att bygga upp vår självbild och vår världsbild. (Aaltonen, Ojanen, Vihunen & Vilén, 2007, s.123-124).

Det är naturligt att barnets tidigaste relationer bildas i familjen och de skapar en grund för kommande människorelationer. När ungdomarna kommer upp i tonåren lösgör de sig allt mera från föräldrarna och hemmet vilket gör att vännerna får en allt större betydelse i deras liv. Unga kan prata med sina kompisar om sådana saker som de inte vill prata med vuxna om. (Laine, 2005, s.159; 174). En stor del av ungdomarnas tid spenderas med vänner. Intimitet och lojalitet blir avgörande för skapandet av vänskapsrelationer. Det är viktigt att kunna dela med sig av sina egna tankar och funderingar för att uppnå närhet. Under ungdomstiden skapas större kompisgrupper och det blir också allt vanligare med könsblandade grupper ju äldre tonåringarna blir. (Erling & Whang, 2002, s.26-28).

Hur samspelet mellan mig och den omgivande miljön fungerar kallas social hälsa och handlar om de mänskliga relationerna. Andra individer och grupper överför värderingar, beteenden, attityder och kunskap som vi tar till oss på olika sätt. Sociala nätverk kan vara en viktig resurs i livet. Vi har olika sorts relationer som fyller olika sorts behov t.ex. olika

känslomässiga förhållanden till vänner, bekanta och till familjen. (Winroth & Rydqvist, 2008, s. 76-78).

Internet innebär en ökning av storleken på våra nätverk och antalet personer som vi kan nå. Många har hundratals eller till och med tusentals människor i sina vänlistor på sociala nätverkssajter. En Facebook-användare har i genomsnitt 110 vänner på sin vänlista men endast en del av dessa är användarens nära vänner. Genom en metod med ”bildvänner” som studerade foton som användare lade upp på sina Facebook sidor, på ett amerikanskt universitet, försökte forskarna få fram vilka som var användarens nära vänner. Tanken var att sannolikheten är mycket större att två människor som ”taggar” foton av varandra är nära vänner än två som inte gör det. Genom att de räknade antalet bildvänner studenterna hade kom forskarna fram till att Facebook användarna i medeltal hade 6,6 nära vänner. (Christakis & Fowler, 2010, s. 294).

Onlinenätverken liknar våra sociala nätverk i det verkliga livet. Antalet nära sociala kontakter som den genomsnittlige amerikanen har i sitt kärnnätverk är fyra personer, men de flesta hade två till sex nära kontakter, vilket inte är långt ifrån antalet nära vänner Facebook användarna hade. Det verkar inte som om nätet ökar antalet människor som står oss nära. Antalet online vänner som Facebook användare har i genomsnitt är ganska nära talet 150, vilket är ”Dunbars tal”. Robin Dunbar menar att människans hjärna har en gräns för hur många vänner vi kan ha. I sina forskningar har Dunbar kommit fram till att storleken på de sociala grupper som vi människor har, utgående från hjärnans kapacitet, borde vara omkring 150. En grupp är, enligt Dunbar, största antalet människor där varje individ känner alla andra individer och vet vilken relation de har. (Christakis & Fowler, 2010, s. 33; 267; 294; 295).

5.2 Ensamhet

Motsatsen till relationer och samhörighet kan man säga är ensamhet, känslan av att inte ha samhörighet med någon. Då vår önskan om att höra ihop med andra inte stämmer överens med våra faktiska relationer med andra, uppstår känslan av ensamhet. Ensamhetskänslorna kan minska om vi har en god vän, vilket inte är så överraskande. Våra frivilliga sociala

kontakter har ett starkare samband med känslan av ensamhet än vad familjemedlemmarna har. Antalet familjemedlemmar påverkar inte på hur ensamma vi känner oss. De som är ensamma brukar dra till sig färre vänner, men de tenderar också att ange färre personer som sina vänner. (Christakis & Fowler, 2010, s. 73-74). Under ungdomen är relationerna till jämnåriga viktiga och känslor av ensamhet blir jobbiga ifall relationerna inte fungerar. Det är svårt att ersätta kompisrelationerna med andra relationer, som t.ex. med relationer till familjemedlemmar eller till andra vuxna människor. (Erling & Whang, 2002, s.28).

Känslan av ensamhet, utfrysning och att inte ha några vänner kan bero på nätmobbning. Ifall en person inte har några vänner eller förlorar kompisar på grund av nätmobbning så kan känslan av ensamhet växa sig stark och leda till dåliga emotionella reaktioner. (Frisén & Berne, 2016, s. 95). Nätmobbning är idag ett bekant begrepp hos de flesta och det skiljer sig inte märkbart från det ursprungliga ordet mobbning. En betydande skillnad mellan mobbning och nätmobbning är att de medverkande befinner sig frivilligt på nätet och sitter oftast ensamma på nätet när det händer, till skillnad från om det händer på t.ex. skolgården. I och med att alla unga i dagens läge har mobiltelefoner är nätmobbningen möjlig i stort sett dygnet runt. Det som skrivs på internet finns också alltid lagrad där, vilket gör att offret ”lättare” kan bevisa mobbningen. (Dunkels, 2009, s.72-73)

6 Sociala mediers påverkan på relationerna

I olika undersökningar har forskare kommit fram till att sociala medier kan påverka relationerna till andra människor på olika sätt. Sociala medier kan både försvaga och förstärka kontakten med andra människor i de ungas närhet. I kapitlen nedan skriver vi mera ingående om detta.

6.1 Online relationer

Våra kontakter på sociala nätverkssajter skiljer sig en del från kontakterna i den verkliga världen. På online nätverken lägger många till kontakter och tar aldrig bort dem.

Interaktionen kan vara lite annorlunda, beroende på vilken typ av media det är frågan om, t.ex. korta lösryckta samtal istället för långvariga samtal. Dessutom kan vi på sociala medier övervaka andra människors relationer med varandra i större utsträckning än vad vi kan i verkligheten. (Christakis & Fowler, 2010, s. 295).

I en undersökning av ungdomar i Israel har de jämfört kvaliteten av online relationer och relationer ansikte mot ansikte. Studien visar att ungdomar som har en online vän hade känt denne en kortare tid och de deltar i mindre aktiviteter tillsammans än vad de gör med vänner som de träffar ansikte mot ansikte. Online vänner pratar om färre saker tillsammans och diskussionsämnena är inte så personliga. Online vänner tenderar att vara mindre nära varandra än offline vänner. (Mesch & Talmund, 2006, s. 147).

När man kommunicerar via internet blir det en annorlunda miljö än när kommunikationen sker offline. Konversationerna tar sig uttryck annorlunda och relationerna online kan bli annorlunda än de man har i riktiga livet. I en studie av ungdomar i Israel har det blivit undersökt hur kvaliteten på vänskapsrelationer påverkas av i vilket sammanhang ungdomarna möts. Resultaten visar tydligt att det har betydelse i vilket socialt sammanhang individerna träffas. När ungdomar träffas i skolan är chansen större att de är i samma ålder, har samma kön och bor nära varandra än när de träffas online. MC Pherson, Smith-Lovin & Cook säger (enligt Mesch & Talmund, 2007) att vänskapen mellan liknande individer tenderar att vara bättre än vänskapen mellan individer som är olika. Av undersökningsresultaten får vi också veta att vänner som träffas online har svagare band än vänner som möts i skolan eller i grannskapskretsen. Ju mera lik varandra vänner som träffas online är i fråga om kön och bostadsort, desto starkare är deras sociala band. Vänner som möts online, bor nära varandra och är av samma kön visade vara närmast varandra, i kontrast till vänner som möttes online men var olika i dessa avseenden. (Mesch & Talmund, 2007, s.455; 462).

6.2 Medierad kommunikation framom personlig interaktion

Sedan smarttelefonernas ankomst så riskerar de riktiga konversationerna att ersättas med textmeddelanden, statusuppdateringar och dylikt. Alla människor måste lära sig hur de kommunicerar med andra. För de yngre som har växt upp i en värld där deras sociala liv har varit väldigt beroende av den medierade kommunikationen kan detta drabba inlärningen av hur de kommunicerar i det riktiga livet. Unga idag har inte varit tvungna att lära sig hur de tar initiativ till eller fortsätter en konversation eftersom de alltid kan ta till deras mobiltelefoner där sociala medier jämt är tillgängliga. De konversationer vi har ansikte mot ansikte ger oss mycket mera än de som äger rum på sociala medier. Den man kommunicerar med på sociala medier missar känslouttrycken, kroppsspråket, ögonkontakten, ljudnivån och annat som har stor påverkan på hur den andra tolkar det som sägs. (Wagner, 2015 s. 116-117).

Paul Booth menar (enligt Keller, 2013, s. 10) att människor idag föredrar kommunikation via sociala medier framom personlig interaktion. Istället för att ringa och boka träff så gör vi det via textmeddelanden eller e-mail. Detta betyder inte att människan skulle vara mindre social idag än före sociala medier fick en så stor del i vårt vardagliga liv utan snarare tvärtom, enligt vissa studier. Människor kommunicerar mera med varandra i dag, men sättet vi gör det på har förändrats. Våra relationer i riktiga livet förlorar mycket av deras värde och djup om människorna hellre kommunicerar på sociala medier än att interagera med vänner och familj som är närvarande just då. De relationer vi har på sociala medier uppfattas snart som viktigare än de relationer med vilka vi spenderar tid med.

6.3 Sociala medier försämrar redan existerande relationer

Då människor använder sociala medier kan det leda till att de spenderar mindre tid tillsammans med familj och vänner offline. Det kan leda till att de ersätter sina starka, redan existerande, relationer med svagare online relationer. Ifall de chattar med främlingar på internet så försämras relationen till människor som står dem nära i verkligheten. De som använder internet ofta har i genomsnitt mindre nära vänner än de som inte använder internet så ofta.

Människor ägnar allt mera tid åt att vara uppkopplade på nätet och det kan leda till att de spenderar mindre tid tillsammans med andra människor i den fysiska verkligheten. Sociologer anser att en följd av bättre tillgång till internet hemma är att familjemedlemmarna spenderar mindre "kvalitetstid" tillsammans med varandra och med vännerna samt att isolering ökar. Kontakten till andra människor minskar och personliga relationer blir sämre. Själva stommen för det sociala livet och de traditionella formerna av samspel hotas. (Giddens, 2007, s. 461-462).

I en undersökning konstaterar Kraut att flera internet-användare ersätter sina starka, redan existerande, kontakter med svagare online relationer. Internet motiverar till att skapa nya kontakter online istället för att upprätthålla de relationer som de har offline och på så sätt försämrar internet kvaliteten på deras redan existerande vänner. (Wang & Wang 2011, s. 359). Kommunikation med främlingar genom chatt-forum minskar kvaliteten på relationer till kärlekspartnern och till bästa vännen. Användningen av chatt-forum kan minska tiden som ungdomarna spenderar på att skicka snabbmeddelanden och att göra roliga saker tillsammans med sina bästa vänner. (Blais, Craig, Pepler & Connolly, 2008, s. 522; 532).

Andra forskare har kommit fram till liknande resultat. Internet leder till social isolering eftersom tiden på internet ersätter andra sociala aktiviteter och interaktion med andra människor ansikte mot ansikte. Sambandet mellan tiden som spenderas på internet och interaktionen ansikte mot ansikte har studerats. Studien visar att ju mera tid som spenderas på internet, desto mindre tid spenderas med familj och vänner. Internetanvändningen hemma har en stark negativ inverkan på tiden som spenderas med kompisar och familjemedlemmar. Användningen av internet under veckosluten har ett större samband med att spendera mindre tid tillsammans med vänner och familj än vad internetanvändning under vardagar har. Internetanvändning under kvällar och veckoslut har mest negativ inverkan på tiden som tillbringas med andra människor ansikte mot ansikte. De som använder internet spenderar ungefär 3,8 fler timmar ensamma än vad de som inte använder internet gör. (Wellman & Haythornthwaite, 2002, s. 216; 239; 256).

Det framkom i en undersökning om Israeliska tonåringar att internetanvändare och icke-användare tyckte att vikten av att spendera tid med vänner var lika viktigt. De som använder internet ofta rapporterade att de i genomsnitt har mindre nära vänner och de känner att de vänner som de har är mindre benägna att lyssna till deras problem. De tonåringar som har färre nära vänner och inte så många vänner som kan lyssna på deras problem har större sannolikhet att vara ofta på internet. Fastän båda grupperna var medvetna om vikten av att ha nära relationer med vänner, uppfattade de tonåringar som ofta använde internet sig som mera socialt isolerade än de som inte använder internet så ofta. (Mesch, 2001, s. 11).

6.4 Sociala medier stärker redan existerande relationer

Om online kommunikation används till att chatta med vänner från verkliga livet så förstärks de relationerna. Internet leder till ökat samspel med andra människor både online och offline. De som använder olika medier verkar kommunicera oftare med varandra än vad de som inte använder dessa medier lika ofta gör. Unga spenderar största delen av deras tid online till att prata med deras nära offline vänner och kommunikation med främlingar är ganska ovanligt. Användningen av sociala medier fördjupar de sociala kontakter vi har i verkliga livet.

Online kommunikationen kan ses som ett sätt att främja människors sätt att kommunicera i verkliga livet vilket gör att bandet med deras vänner blir ännu starkare. Online kommunikationen kan ha en positiv inverkan på kvaliteten på vänskapsbandet om de chattar med vänner från riktiga livet. (Wang & Wang, 2011, s. 361). År 1995-2000 undersöktes internetanvändare och det framkom att användningen av internet leder till ökat samspelet med andra människor såväl online som offline. De som använder internet, eller andra medier som t.ex. telefonen, verkar kommunicera oftare med varandra än vad de människor som inte spenderar tid på nätet gör. (Giddens, 2007, s. 156).

Användandet av snabbmeddelanden har en positiv inverkan på relationen till partnern och till bästa vännen, enligt en undersökning i Canada. Det är osannolikt att ungdomar som kommunicerar med sina vänner online skulle känna sig främmande för varandra eftersom de kommunicerar regelbundet med varandra både online och ansikte mot ansikte. Internetanvändning för att kommunicera med personer som vi känner från förut, genom snabbmeddelanden, ökar kvaliteten på dessa relationer. Ungdomar som använde

snabbmeddelande rapporterade ökad intimitet, kamratskap, förtroende och kommunikation i deras relationer till sina bästa vänner och pojk/flickvänner. På grund av att bästa vänner och kärlekspartners använder flera olika sätt att kommunicera är det mera sannolikt att de får positiva förändringar på deras relationer, genom användningen av snabbmeddelanden, än det motsatta. Det är också mera sannolikt att ungdomar använder snabbmeddelanden för att kommunicera om positiva saker med bästa kompis eller kärlekspartnern än att uppta konversationer som skulle kunna slita på förhållandet eller göra parterna främmande för varandra. Användningen av snabbmeddelanden tycktes inte inverka negativt på relationerna och det ledde inte till främlingskap eller till konflikter. (Blais et al., 2008, s. 522; 532).

I en undersökning i USA rapporterade ungdomar att den största delen av deras tid online spenderades på privata konversationer. Ungdomarna spenderade mindre tid åt andra former av kommunikation på nätet, såsom att chatta och att skriva inlägg på olika sidor. Med vem kommunicerar unga då de är online? I undersökningen kom det fram att kommunikation med främlingar var ganska ovanligt. Ungdomarna chattade inte bara med människor som de träffar offline, utan ofta också med andra människor från deras nära sociala nätverk. Det framkom att 82 % av de som ungdomarna skickade snabbmeddelanden med var vänner eller bästa vänner från skolan. Denna upptäckt tyder på att unga spenderar största delen av deras tid online till att prata med deras nära offline vänner. Diskussionsämnena är i stora drag ganska avslappnade men intima. De vanligaste samtalsämnena som diskuterades var vänner och skvaller. (Gross, 2004, s. 642).

Av de tonåringar som deltog i en undersökning gjord i Kina använde sig 67 % av internet enbart för att kommunicera med redan existerande vänner, för dem tog online kommunikationen upp 12,31 timmar i veckan. Det kan vara så, att i början när online kommunikationen var ny och intressant så prövade människor på att kommunicera med främlingar på grund av nyfikenhet på den nya teknologin. För i de senaste undersökningar har forskare kommit fram till att online kommunikation främst används till de vänner som användarna redan har, vilket leder till att de kommer ännu närmare sina vänner tack vare internet. (Wang & wang, 2011, s. 360). Användningen av sociala medier kompletterar och fördjupar de sociala kontakter som vi har i verkliga livet (Weissenfelt & Huovinen, 2015).

6.5 Sociala medier stärker relationer till människor som bor längre bort

Med hjälp av internet kan människor, trots långa avstånd, hålla kontakten med varandra. Ifall en person reser bort är det lätt för personen att ha kontakt med de som är hemma och långa avstånd blir därmed lättare att stå ut med. Det är lätt att hålla kontakt via internet eftersom det kan användas vilken tid som helst, över allt i världen.

Det som är bra med internet är att relationerna som skapas online inte hindras av det geografiska avståndet. (Christakis & Fowler, 2010, s 275). Många tror att i och med att nätet skapar nya former av elektroniska relationer så kommer det att stärka eller komplettera redan existerande samspel offline. Fastän individerna reser utomlands, kan internet användas för att kommunicera med vänner eller släktingar som är hemma. Separationer och långa avstånd blir på det här sättet lättare att uthärda. De forskare som säger att internet tillför något positivt åt samspelet mellan människor menar att nätet berikar och vidgar människors sociala nätverk. (Giddens, 2007, s. 461-462).

Olika arenor på internet beskrivs som berikande för den egna utvecklingen samt för möjligheten att ha kontakt med en mycket större och en mer varierad krets av umgängespartners än vad de unga kan ha i andra sammanhang. På grund av att internet är obundet i fråga om tid och rum anses det vara ett bra sätt att hålla kontakten med familjemedlemmar och vänner. Trots att det är många som skapar nya kontakter på internet är det vanligaste ändå att de unga använder nätet för att bibehålla och underhålla kontakten med de kompisar som de redan har. Unga kommunicerar och håller kontakten via internet med vänner och släktingar som bor längre bort. (Sorbring, Andersson & Molin, 2014, s.122-127).

6.6 Sociala medier leder till nya relationer

På nätet finns det möjligheter att skapa nya relationer. Det kan kännas enklare att kommunicera på internet än i verkliga livet. På internet kan personerna vara anonyma och relationerna där begränsas inte av blyghet, diskriminering, ålder eller utseende. Blyga unga kan ha nytta av att ha online-vänner eftersom de här vännerna kan öka självkänslan och därmed underlätta skapandet av vänskap offline.

Internet ger ungdomar nya möjligheter till att skapa nya kontakter. Nätkommunikationen har flera fördelar, många uppskattar anonymiteten eftersom fysiska markörer som bl.a. ålder, utseende och handikapp inte blir lika tydliga då. Det kan vara lättare att ta kontakt via internet och vissa ämnen kan också kännas lättare att diskutera via internet i och med anonymiteten. Internet för således med sig sociala aspekter som kan ses som en ny mötesplats för ungdomar med hälsofrämjande möjligheter som inte funnits i deras miljö tidigare. (Löfberg 2008, s. 44-45).

Tonåringar som känner sig ensamma kan genom interaktion på internet få värdefullt socialt stöd. Det positiva med internet är att relationerna som skapas där kanske inte hindras av begränsningar såsom blyghet och diskriminering. (Christakis & Fowler, 2010, s. 275; 301). För de som har svårt att skapa och upprätthålla sociala relationer kan nätet vara en alternativ arena. Internet kan också fungera som en alternativ plats för att söka efter kärleken. (Sorbring et al., 2014, s.127). Under de senaste åren har dejting på internet blivit allt vanligare och det kan hända att allt fler unga i framtiden kommer att hitta sin livskamrat på nätet. (Weissenfelt & Huovinen, 2015).

Tidigare undersökningar visar att blyga ungdomar är mera motiverade att skapa vänskap online än offline. Det finns inte mycket kunskap om de som enbart har online vänner, om detta kan påverka självkänslan och deras förmåga att skapa offline vänner. En studie i Sverige visar att särskilt blyga ungdomar, som bara har online vänner, ansågs få en ökad självkänsla av deras online vänner. Den ökade självkänslan ledde i sin tur till att de fick mera vänner som de pratade med både online och offline samt flera vänner som de umgicks med enbart offline. Denna upptäckt stöder tankesättet att blyga unga kan ha nytta av att ha vänner enbart online eftersom de här vännerna kan öka självkänslan och därigenom underlätta skapandet av vänskap offline. (Zalk, Zalk, Kerr & Stattin, 2013, s. 134; 140). Även i en undersökning gjord i Tyskland kom forskarna fram till att kommunikationen online förbättrar internet-användarnas förmåga att interagera ansikte-mot-ansikte (Wang & Wang 2011, s. 359).

7 Sammanfattning av teoridelen

Det har på senare tid skett en rejäl ökning och förändring i medieutbudet. Idag använder vi oss av en teknik som inte fanns för bara några år sedan för att kommunicera med varandra. Medier som skall anses vara sociala måste vara interaktiva och tillåta flervägskommunikation, som t.ex. chattar eller andra sorts meddelanden. Sändarna och mottagarna av dessa meddelanden måste ha någon slags identitet, för den sociala aspekten försvinner om inläggen inte kan riktas till någon specifik användare. Idag finns det ett flertal fenomen som är kopplade till begreppet social media och de har alla en gemensam nämnare, de handlar om relationer. Drivkraften bakom sociala medier är möjligheten att kunna skapa och upprätthålla relationer med varandra oberoende av tid och rum och de uttrycker sig i olika former såsom i forum, chatterum och chattapplikationer.

Människan spenderar i dag en stor del av sitt liv genom media. Vi har hela tiden tillgång till medier samtidigt som vi får allt mindre erfarenheter av den fysiska riktiga världen. De flesta barnfamiljer i dag har tillgång till smarttelefon, surfplatta och dator. Av ungdomarna använder upp till 92 % tjänster för sociala medier i smart telefonen. För unga är det viktigt att hålla sig uppdaterad om vad deras bekanta gör, vad de berättar om sina liv och att kommunicera med andra i nutid på sociala medier. Allra vanligast är det att vara på sociala medier hemma på smart telefonen eller vid datorn. De populäraste tjänsterna i sociala medier bland finländska ungdomar är bl.a. WhatsApp, Facebook, Instagram och Snapchat.

Alla människor behöver människorelationer som skyddar oss och ger oss trygghet. Relationerna ger oss viktigt socialt stöd vid livets motgångar och svårigheter. Barnets tidigaste relationer skapas i familjen och de utgör en grund för kommande människorelationer. I tonåren frigör ungdomarna sig allt mera från föräldrarna och hemmet vilket gör att vännerna får en allt större betydelse i deras liv. Det är svårt att ersätta kompisrelationerna med andra relationer, som till exempel med familjemedlemmar eller med andra vuxna. Motsatsen till relationer och samhörighet kunde man säga är ensamhet, känslan av att inte ha samhörighet med någon. Under ungdomen är relationerna till jämnåriga viktiga och känslor av ensamhet blir jobbiga ifall relationerna inte fungerar, dessa känslor kan t.ex.

bero på nätmobbning. I och med att alla unga i dagens läge har mobiltelefoner är nätmobbning möjligt i stort sett dygnet runt.

Sociala medier kan påverka relationerna till andra människor på olika sätt. Våra kontakter på sociala nätverkssajter skiljer sig en del från kontakterna i den verkliga världen. Interaktionen kan se lite olika ut beroende på vilken typ av media det är frågan om, t.ex. korta lösryckta samtal istället för långvariga samtal och därför kan relationerna online bli annorlunda än de relationer vi har i riktiga livet. Online vänner pratar om färre saker tillsammans och diskussionsämnen är inte så personliga, därför tenderar online vänner att vara mindre nära varandra än offline vänner.

Paul Booth menar att människor idag hellre väljer att använda sig av kommunikation via sociala medier istället för personlig kommunikation. Det blir ofta så att vi bokar träff via textmeddelanden eller e-mail istället för att ringa till dem. Det betyder inte att människan är mindre social idag än när vårt liv inte var så influerat av sociala medier, utan snarare tvärtom enligt vissa studier. Människor kommunicerar mera med varandra idag men sättet vi gör det på har förändrats. Internet ger möjligheten att ha kontakt med en mycket större och en mer varierad krets av umgängespartners än vad de unga kan ha i andra sammanhang. De relationer vi skapar via medierad kommunikation blir inte lika starka. De konversationer vi har ansikte mot ansikte ger oss mycket mera än de som äger rum på sociala medier. Vi uppfattar inte känslouttrycken, kroppsspråket, ögonkontakten, ljudnivån och annat som har stor påverkan på hur den andra tolkar det som sägs när kommunikationen sker via sociala medier.

Människor tillbringar mer och mer tid åt att vara uppkopplade på nätet och detta kan leda till att de spenderar mindre tid tillsammans med andra människor i deras fysiska värld. En följd av bättre tillgång till internet hemma är att familjemedlemmarna spenderar mindre "kvalitetstid" tillsammans med varandra och med vänner samt att isolering ökar. Kontakten till andra personer minskar och relationerna till andra blir sämre. Internet motiverar till att skapa nya kontakter online istället för att upprätthålla de relationer som de har i det verkliga livet, på så sätt försämrar internet kvaliteten på deras redan existerande vänner.

Internet är ett bra sätt att hålla kontakten med familjen och vännerna eftersom tid och rum inte spelar någon roll. Separationer och långa avstånd kan med hjälp av sociala medier bli lättare att uthärda. Fastän individerna reser utomlands, kan internet användas för att kommunicera med vänner eller släktingar som är hemma. Det framkom dock i en undersökning att 82 % av de som ungdomarna skickade snabbmeddelanden med var vänner eller bästa vänner från skolan. Om online kommunikation främst används till de vänner som användarna redan har, leder det till att de kommer närmare sina vänner tack vare internet. Användningen av sociala medier kompletterar och fördjupar de sociala kontakter som vi har i verkliga livet.

Interaktion på internet kan vara ett värdefullt socialt stöd för tonåringar som känner sig ensamma. För de som har svårt att skapa och upprätthålla sociala relationer kan nätet vara en alternativ plats eftersom de kanske inte hindras av blyghet och diskriminering där. Det kan vara lättare att ta kontakt via internet och i och med anonymiteten kan en del ämnen kännas lättare att diskutera via internet. Blyga unga kan även ha nytta av att ha vänner online, eftersom de här vännerna kan öka självkänslan, vilket kan underlätta skapandet av vänskap i verkliga livet.

8 Metod och tillvägagångssätt

I detta kapitel kommer vi förklara varför vi valt att använda oss av en kvalitativ metod. Vi kommer att beskriva hur vi valt ut informanterna samt beskriva hur undersökningen har genomförts.

8.1 Kvalitativ forskning

Utmärkande för kvalitativa metoder är att de har en närhet till forskningsobjektet och forskaren möter respondenterna ansikte mot ansikte. Intervjuer ansikte mot ansikte ger tillgång till icke-språklig information i form av gester och ansiktsuttryck. (Kvale &

Brinkmann, 2014, s.190). Forskaren försöker få en djupare och fullständigare uppfattning av det område som studeras genom att sätta sig in i den undersöktes situation och se det studerande fenomenet inifrån (Holme & Solvang, 1991, s. 100-101). Eftersom vi vill få fram respondenternas egna åsikter och erfarenheter på ett djupare plan så valde vi att använda oss av en kvalitativ metod där vi intervjuar en person åt gången. Den kvalitativa intervjun liknar ett vanligt samtal. Målet är att låta intervjupersonerna påverka hur samtalet utvecklas, men samtidigt bör forskaren försäkra sig om att de frågor han önskar få svar på besvaras. (Holme & Solvang, 1991, s. 110).

8.2 Tillvägagångssätt

Vi har sammanlagt intervjuat 7 personer mellan 14 och 16 år, varav de flesta var 15 år. Våra respondenter bestod av 5 flickor och 2 pojkar. Från början hade vi tänkt intervju 5 personer men eftersom intervjuerna blev så korta så valde vi att intervju några till. Först försökte vi hitta intervjupersoner genom att skriva ett inlägg på Facebook (se Bilaga 1). Eftersom det är så många unga som använder sig av Facebook så trodde vi att vi skulle få många svar där, men svaren uteblev. Vi tror att det kan bero på att vi inte har så många 15-åringar i våra vänlistor och att fler skulle ha svarat om de skulle ha fått personliga meddelanden istället. Om vi hade frågat av personerna direkt så skulle de ha blivit tvungna att ge oss ett svar. Då vi skrev som en allmän statusuppdatering så kanske de 15-åringar som såg det tänkte att någon annan svarar och därför struntade de i att svara. Vi frågade istället runt bland våra bekanta och "bekantas bekanta" och hittade på så sätt respondenter till våra intervjuer. Detta kallas för bekvämlighetsurvalsmetoden vilket innebär att vi tog de som var lättast att få tag på (Holme & Solvang, 1991, s. 186). Vi försökte också få en så stor variationsbredd som möjligt i fråga om t.ex. kön och värderingar för att främja informationsvärdet (Holme & Solvang, 1991, s.114). Intervjuerna utfördes i en miljö där respondenterna kände sig bekväma. De flesta intervjuerna utfördes i deras hem, några i kompisens hem och en på ett café. Intervjuerna ägde rum i mars och april 2016.

Innan intervjuerna frågade vi om det är okej att vi spelar in samtalet. Alla samtyckte till det. Vi informerade intervjupersonerna om att endast vi kommer att lyssna på inspelningen och att vi kommer att radera den efter att den transkriberats. Vi berättade också att deras svar är

anonyma. Respondenterna visste om temat för undersökningen på förhand men hade inte sett frågorna innan intervjun. Vi bifogar en bilaga med intervjufrågorna (Bilaga 2). Under intervjuerna gjorde en av oss anteckningar ifall inspelningarna skulle raderas i misstag. Efter intervjuerna transkriberade vi dem för att kunna skriva ut dem och ha lättare vid analyseringen.

9 Resultatredovisning

Vi kommer i detta kapitel att redovisa vad vi fått fram genom intervjuerna. Vi kommer att fokusera på det mest väsentliga och lämna bort sådant som inte berör vårt arbete. Redovisningen sker i logisk ordning och kan lätt sammankopplas med intervjufrågorna. Citat används för att få en så bra förståelse som möjligt över respondenternas egna uttryck och för att läsaren bättre skall kunna förstå vad vi menar. Citaten är i *kursiv stil*. I en del citat har vi tagit bort det som varit onödigt, detta visar vi med tecknet (--). Vi har skrivit om citaten från dialekt till standardsvenska för att ingen skall kunna känna igen respondenterna.

9.1 Användningen av sociala medier

Första frågan som vi ställde i intervjuerna var vilka sociala medier respondenterna använder. De allra flesta använder Instagram, Snapchat och WhatsApp. Nästan alla har Facebook men det var många som sade att de inte använder det så mycket längre. En del hade haft Jodel tidigare men använder det inte längre. Ingen av respondenterna använder sig av Periscope eller Twitter. I teoridelen (se ovan, kap. 4) kom det fram att Instagram, Snapchat och WhatsApp är populära vilket stämmer överens med vad intervjupersonerna sade. Facebook används dock inte lika flitigt som det påstods i teoridelen. Vi tror att Facebook påstods vara en av de populäraste tjänsterna eftersom många är medlem i Facebook men dock använder de sig inte av det längre. Vi läste att Jodel och Periscope skulle ha blivit allt mer populära bland ungdomar, men så var inte fallet bland våra 15–16-åringar. Kanske är Jodel och Periscope mera populära bland äldre ungdomar eller på andra orter.

"(-- Facebook är jag nästan inte nångång på jag bara har det, vet inte varför jag har det, lika Jodel."

" (-- Facebook har jag men inte använder jag det nästan nå."

"Ja nog har jag Jodel men inte använder jag det."

Efter första frågan ställde vi en följdfråga, vad de brukar göra på sociala medier. De flesta använder sig av sociala medier för att kommunicera eller chatta med kompisar och följer med vad som händer. I teoridelen (se ovan, kap. 3.2) kom det fram att det för unga är viktigt att hålla sig uppdaterad om vad deras bekanta gör och vad de berättar om sina liv men också att diskutera med andra bekanta i realtid på sociala medier, vilket stämmer överens med vad våra respondenter svarade. Många av intervjupersonerna nämnde även att de tittar på bilder och ser vad olika människor gör.

"Kollar vad folk gör och sådär"

"Chatta med kompisar (-- hänga med vad som händer."

"(-- Instagram kollar jag bara på bilder och på WhatsApp har vi lite olika grupper."

"Nå på Instagram så följer ja såna där som bloggsidor, eller som tittar på såna där inspiration. Snapchat så skickar jag med kompisar (-- på WhatsApp så har vi som grupp med kompisar som vi håller kontakt och tittar vart vi skall fara på kvällarna (--)"

Som det framkom av citaten så används sociala medier för olika ändamål. Gemensamt för dem alla är att det handlar om relationer. Vi nämnde i kap 3.1 att drivkraften bakom sociala medier är möjligheten att kunna skapa och bibehålla relationer med varandra.

Relationsskapandet på sociala medier kan uttrycka sig i olika former som t.ex. via olika forum och chattapplikationer.

9.2 Fördelar

Andra frågan var vad de tycker är bra med sociala medier. Flera tyckte att det var bra att de kan hålla kontakten och chatta med någon som bor långt bort. Detta framkommer också i teoridelen (se ovan, kap. 6.5) att internet anses vara ett bra sätt att hålla kontakten med andra eftersom det är obundet i fråga om tid och rum. Fastän individerna reser utomlands, kan internet användas för att kommunicera med vänner eller släktingar som är hemma. Separationer och långa avstånd blir på så sätt lättare att stå ut med. Även att kunna träffa och lära känna nya människor och att de kan chatta med människor som de annars kanske inte skulle möta nämnde respondenterna som en positiv sak med sociala medier. Flera nämnde att det som är bra med sociala medier är att de inte behöver ringa, att de lättare får tag i andra och att det är gratis. En person tyckte att det är bra att man kan skicka bilder åt andra och visa åt dem fast de inte är där, t.ex. om man är på ett fint ställe kan man dela med sig.

”Man får kontakt med folk och så där, man kan ju träffa olika människor via det.”

”Man kan hålla kontakten om någon bor långt borta eller (--) man kan ju träffa eller lära känna nytt folk... ja man kan prata med varandra.”

”Det kan ju vara att man möter olika folk och man kan ju chatta med olika alltså människor som man inte kanske annars möter.”

”(--)) man får tag i folk lättare.”

9.3 Nackdelar

Det de flesta tyckte var dåligt med sociala medier var att det är lätt att skriva dumma saker om man är anonym. De tyckte att det är lättare att säga saker när man är anonym och inte ser personen man skriver till. På grund av att det var så många som nämnde mobbning och hat på nätet så verkar det som om det är ett vanligt förekommande problem på sociala medier. I och med att alla unga i dagens läge har mobiltelefoner är nätmobbning möjligt i stort sett dygnet runt (se ovan, kap. 5.2).

”Det är ju ganska lätt att det förekommer mobbning på nätet för att det är ju inte face to face (--) och så kan de ju komma mycket falskt som inte stämmer.”

”Nå att man kan vara anonym och skriva hat”

”Folk skriver dumma saker för att det är anonymt (--) för att det inte är verkligt eller som för att man inte behöver se på de där människorna.”

Många av respondenterna nämnde också att det är dåligt för att om man är mycket på sociala medier så far man inte och umgås med kompisar lika mycket. I teoridelen (se ovan, kap. 6.3) skrev vi om att forskare kommit fram till att tiden på internet ersätter andra sociala aktiviteter och interaktioner med andra människor ansikte mot ansikte. Ju mer tid som spenderas på internet, desto mindre tid spenderas med vänner och familj. En av intervjupersonerna sade att det lätt blir att de fastnar på sociala medier och att de lämnar och sitta lite för mycket med telefonen.

”(--) istället för att umgås så sitter alla med sina telefoner och är i sin egen värld typ.”

”Att man blir beroende och om man är mycket på det så far man inte och vara med nå kompisar (--)”

9.4 Tid på sociala medier

På frågan i vilka sammanhang de unga spenderar tid på sociala medier svarade de flesta då de har tråkigt och inte har någonting att göra. Flera svarade att de är mest på sociala medier där hemma. I en undersökning bland finländska ungdomar (se ovan, kap. 3.2) framkom det att det är vanligast att vara på sociala medier hemma på smarttelefonen eller på datorn. Mellan kl. 15-21 använder sig 13-17 åringar mest av sociala medier, vilket också framkom av intervjuerna.

”Mest där hemma om jag inte har något att göra, då är jag alltid på telefonen min. (--) om man är med någon kanske no man är också, men inte är det ju lika mycket då.”

”Hela tiden, lite när som helst.”

”Nå på fritiden om inte jag har något att göra... jaa mest då.”

9.5 Familj och vänner

På frågan vilken betydelse familj och vänner har i ungdomarnas liv svarade alla att de betyder mycket. Vi kan konstatera att relationer med andra människor är mycket betydelsefulla för ungdomarna. Vid motgångar och svårigheter i livet ger relationerna ett viktigt socialt stöd. (se ovan, kap. 5.1). Sociala nätverk kan vara en viktig resurs i livet. Med hjälp av människorelationer kan vi få stöd med att bygga upp vår självbild och vår världsbild. Vi har olika sorts relationer som fyller olika sorts behov, t.ex. olika förhållanden till vänner och familjen.

”Det är nog, alltså det är ju som allt. Det betyder ju allt.”

”(--) nog betyder de ju allt (--) inte skulle man ju vara något utan dem egentligen.”

Nästa fråga var om de tycker att sociala medier påverkar umgänget med familjen. Alla tyckte att sociala medier påverkar umgänget med familjen. Någon sade att de skulle vara mera med familjen och vara mera sociala om de inte skulle vara på sociala medier. En annan nämnde att när telefonen är tillgänglig så tar man fram den hela tiden och tittar på den istället för att prata med någon. Vi kan konstatera att sociala medier påverkar mest negativt på relationerna mellan familjemedlemmarna. Dessutom är respondenterna främst på sociala medier där hemma vilket troligen ersätter tiden de annars skulle spendera med familjemedlemmar. Sociologerna anser att en följd av bättre tillgång till internet hemma är att familjemedlemmarna spenderar mindre ”kvalitetstid” tillsammans (se ovan, kap. 6.3). Våra relationer i riktiga livet förlorar mycket av deras värde och djup om människorna hellre sitter på sociala medier än att interagera med vänner och familj som är närvarande just då (se ovan, kap. 6.2). Flera nämnde även att de tror att de skulle hitta på mera saker och vara ute mera istället för att sitta på sociala medier.

”(--) om man är med alla i familjen så sitter man ändå på telefonen. Nog tror jag att man skulle typ vara närmare varandra om man inte skulle vara så mycket på telefonen.”

”(--) Man kanske skulle vara mera med familjen och mera ut och göra saker också.”

”(--) Man skulle få vara lite socialare med familjen (--)”

Ungefär hälften av respondenterna trodde att det inte skulle påverka umgänget med kompisarna ifall de inte skulle spendera tid på sociala medier. De andra ansåg att det nog påverkar umgänget med kompisarna. En person nämnde att man skulle vara med kompisarna oftare och inte sitta hemma lika mycket om man inte skulle vara på sociala medier. I en undersökning (se ovan, kap. 6.4) framkom det att om man använder sig av internet för att kommunicera med personer som vi känner från förut, ökar kvaliteten på dessa relationer.

”Ja, alltså, men om man inte är tillsammans är man ju ändå nästan tillsammans, för att man hela tiden håller, som typ snappar eller något... men nog kanske man är mycket på telefonen

då man är med dem också (--) man kanske nog är lite tillsammans på telefonen och typ visar bilder.”

”Alltså man skulle vara med kompisar oftare och inte vara lika mycket hemma och hitta på mera saker.”

Sociala medier kan påverka umgänget med kompisarna på olika sätt. Fastän kompisarna inte är tillsammans i verkliga livet så kan de umgås via sociala medier och det känns som de skulle vara tillsammans, fastän de inte är tillsammans. Då de är tillsammans kan de titta på sociala medier tillsammans och relationen påverkas således inte negativt av att de spenderar tid på sociala medier. Sociala medier kan också ta tid från den tid de annars skulle spendera med kompisar. Relationen till familjen och till kompisarna påverkas alltså på lite olika sätt av sociala medier. Familjen påverkas mera negativt i och med att ungdomarna spenderar så mycket tid på sociala medier där hemma. Då ungdomarna är med kompisar är de nog också på sociala medier, men inte lika mycket. 82 % av de som ungdomarna skickar meddelanden med är vänner eller bästa vänner från skolan (se ovan, kap. 6.4). Det betyder att de unga inte skickar lika mycket med familjemedlemmar vilket gör att relationen med kompisarna blir bättre av sociala medier.

9.6 Umgänget i verkliga livet och på sociala medier

Nästa fråga var om umgänget på sociala medier skiljer sig från umgänget i verkliga livet. De allra flesta tyckte att man vågar skriva vad som helst på internet. En sade att det man vågar skriva på sociala medier kanske man inte vågar säga i verkligheten för att man är blygare då. Det kan kännas enklare att kommunicera på internet än i verkliga livet, där begränsas relationerna inte av blyghet (se ovan, kap. 6.6). På grund av att man inte ser de som man chattar med tyckte några att det är lättare att säga vad som helst. Då kommunikationen sker via internet blir det en annorlunda miljö än när kommunikationen sker offline (se ovan, kap. 6.1). En nämnde också att man inte ser hur de man chattar med mår. Den man kommunicerar med på sociala medier missar känslouttrycken, kroppsspråket, ögonkontakten, ljudnivån och annat som har stor påverkan på hur den andra tolkar det som sägs (se ovan, kap. 6.2).

”Alltså nog lite, för man ser ju inte om någon blir ledsen alltså man kan ju som ljuga så lätt och som sådär, att man som inte ser hur de mår. Fast de skriver att de mår bra så kanske inte man som... för man är ju som inte face to face.”

”(--) på sociala medier så vågar man skriva allting å sen i verkligheten är man riktigt blyg och vågar inte, man inte vågar säga någonting som man menar, har skrivit förut.”

”Det kan ju vara lättare att skriva och som skriva ut på nätet än som på riktigt (--)”

9.7 Antalet vänner

På frågan om, och i så fall hur, sociala medier påverkar antalet vänner de har i verkliga livet svarade majoriteten att det inte påverkar alls. Detta kan sammankopplas till teoridelen (se ovan, kap. 6.4) där det står att man i de senaste undersökningar har kommit fram till att online kommunikation främst används till de vänner som de redan har. Några av respondenterna trodde nog ändå att det har påverkat antalet vänner de har och att de lärt känna flera människor med hjälp av sociala medier. Detta stämmer överens med vår teori (se ovan, kap. 6.6) där vi skrev att internet ger ungdomar möjligheter till att skapa nya kontakter. Ungdomarna skapar och söker efter nya kontakter på nätet men det vanligaste är ändå att de unga använder nätet för att bibehålla och underhålla kontakten med de kompisar som de redan har (se ovan, kap. 6.5).

”ja alltså man kanske nog har hittat som flera via typ sociala medier. (--) om någon börjar bara typ snapp eller något och så sen kanske man börjar vara med varandra. Så nog tror jag att man har fått mera bara för det.”

”Ja, nog kan det vara nog, ja nog får man ju mera vänner, eller som, man lär ju känna mera å sådär.”

Ingen av våra intervjupersoner hade någon kompis på sociala medier som de inte träffat i verkliga livet. I flera undersökningar har man kommit fram till att unga spenderar största delen av deras tid online till att prata med deras nära, offline vänner och kommunikation med främlingar är ganska ovanligt (se ovan, kap. 6.4).

9.8 Kommunikationssätt

Sista frågan var: ”Om något hemskt skulle hända dig skulle du berätta det för någon via sociala medier eller i verkliga livet? Eller båda? Varför?”. De flesta svarade att de skulle berätta för någon i verkliga livet. Det fanns en rädsla bland flera respondenter att någon obehörig skulle läsa meddelandet om de skriver något privat på sociala medier. Någon ville inte berätta på sociala medier eftersom om de skriver det där så kanske de inte skriver hela händelsen och andra kan börja tänka olika saker som inte stämmer och hitta på olika rykten. En annan sades att om det är något i privatlivet som är mera känsligt vill personen hellre berätta åt någon i verkliga livet. Diskussionsämnena på sociala medier är i stora drag ganska avslappnade men intima och de vanligaste samtalsämnena som diskuteras där är vänner och skvaller (se ovan, kap. 6.4). Några sade att de skulle berätta både i verkliga livet och på sociala medier. Ingen svarade att de endast skulle berätta det för någon på sociala medier.

”I verkliga livet. (--) nå om man lägger det på sociala medier kanske det är flera som får reda på det, som inte behöver få reda på det.”

”Nå om det är något hemskt så kanske man nog vill berätta, som så man ser dem.”

”(--) med det samma någonting händer så skickar man ju å sen berättar man igen i verkligheten.”

10 Slutdiskussion och kritisk granskning

I detta kapitel kommer vi att göra en kritisk granskning och en slutdiskussion över vårt lärdomsprov. Syftet med vårt arbete var att undersöka hur ungas relationer påverkas av sociala medier. Vi ville undersöka om och i så fall hur ungas relationer stärks eller blir mera ytliga då de använder sig av sociala medier. Vi kan konstatera att sociala medier påverkar mest negativt på relationerna mellan familjemedlemmarna eftersom unga spenderar mindre tid med familjen på grund av att de oftast är på sociala medier där hemma. Om en familjemedlem har flyttat hemifrån tror vi dock att sociala medier kan påverka relationen till familjemedlemmen på ett annat sätt. Sociala medier kan påverka umgänget med kompisarna på olika sätt. Ungdomarna kommunicerar mest med kompisar och inte så mycket med familjemedlemmar via sociala medier vilket leder till att relationen till kompisarna förbättras. Fastän kompisarna inte är tillsammans i verkliga livet så kan de umgås via sociala medier och det känns som de skulle vara tillsammans, fastän de inte är tillsammans. Då ungdomarna är med kompisar är de nog också på sociala medier, men inte lika mycket. Då de är på sociala medier tillsammans med kompisar så kan de titta på telefonen tillsammans vilket gör att det inte påverkar negativt på relationen. Sociala medier kan också ta tid från den tid de annars skulle spendera med kompisar i det verkliga livet. Relationen till familjen och till kompisarna påverkas alltså på lite olika sätt av sociala medier. Relationen till familjen påverkas mera negativt av sociala medier och relationen till kompisarna får mera positiva följder av sociala medier.

De frågor vi ville ha svar på i vårt arbete var hur sociala medier påverkar relationerna till vänner och familj, hur sociala medier påverkar ungas sociala nätverk och hur sociala relationer påverkar ungas välmående. Vår första fråga, hur sociala medier påverkar relationerna till vänner och familj, beskrev vi i föregående stycke. När vi började skriva på lärdomsprovet så trodde vi att sociala medier skulle påverka mest negativt på relationerna, men det visade sig att sociala medier har många positiva följder. Om unga chattar med personer från deras verkliga liv, vilket de oftast gör, så påverkar det positivt på de relationerna. Vi tror att det är många som tänker att sociala medier påverkar deras relationer mest på ett negativt sätt, vilket inte är fallet. Vi trodde att sociala medier skulle påverka på samma sätt för familj som för vänner men det visade sig att det påverkar på lite olika sätt.

Vi tror att det kan bero på hur och när de använder sig av sociala medier och att det kan variera en del från person till person.

Nästa fråga var hur sociala medier påverkar ungas sociala nätverk. Det som vi tänker med denna frågeställning är om sociala medier kan ge unga nya vänner och kontakter och om unga spenderar mindre tid tillsammans med deras offline kontakter och på så sätt mister relationen till dem på grund av sociala medier. Vi har hittat teori som tangerar detta ämne och kan konstatera att sociala medier nog påverkar ungas sociala nätverk. Även om sociala medier ger möjlighet att ha kontakt med en större krets så påverkar det nödvändigtvis inte de antal nära vänner unga har. Det sociala nätverk som unga har på sociala medier liknar deras nätverk från riktiga livet. För unga som växt upp med sociala medier är det säkert svårt att föreställa sig hur deras sociala nätverk skulle se ut om de inte hade haft tillgång till sociala medier.

Tredje frågan som vi ville ha svar på var hur sociala relationer påverkar ungas välmående. För att kunna förstå hur sociala medier påverkar relationerna så tycker vi att det är viktigt att veta vilken betydelse sociala relationer har för ungas välmående. Frågan besvarades i teoridelen och det kom även fram i intervjuerna hur viktiga relationerna är för de ungas välmående. Vi trodde nog från första början att sociala relationer har stor betydelse i de ungas liv vilket vi också fick bekräftat utgående från teoridelen och svaren i intervjuerna.

Eftersom sociala medier utvecklas och förändras hela tiden så har det varit ganska svårt att hitta material till teoridelen. För att litteraturen skall stämma överens med hur det ser ut idag så behöver det vara ganska nytt material. Vi har inte hittat så mycket böcker som berör unga och sociala medier utan vi har fått leta runt på nätet och bland vetenskapliga artiklar. Vi är medvetna om att många forskningar som vi har med i teoridelen berör mera internetanvändningen än användningen av sociala medier. Vi har ändå valt att ta med dem eftersom det är svårt att hitta forskning som endast handlar om sociala medier. Dessutom är sociala medier en del av internet och därför tycker vi att det har varit relevant till vårt lärdomsprov ändå. Vi är nöjda med det material vi lyckats hitta.

När vi intervjuade våra respondenter ställde vi frågorna utan att de hade fått bekanta sig med dem tidigare. I efterhand tror vi att det skulle ha varit bra om de hade fått intervjufrågorna

innan intervjun för att kunna förbereda svaren bättre och svara mera utförligt. På så sätt tror vi att vi skulle ha fått längre svar från flera olika perspektiv. Vi tror att om vi hade intervjuat lite äldre personer så hade vi kunnat få mera utförliga svar eftersom de har hunnit utveckla en bättre analytisk och språklig förmåga och kan motivera svaren bättre. En undersökning om hur sociala medier påverkar relationerna för personer som är några år äldre skulle kunna vara ett tema för någon annan att undersöka. Vi ville ändå undersöka unga och eftersom sociala medier är så vanligt bland 15-åringar så ansåg vi det vara en bra ålder att undersöka. En del av respondenterna var bekanta med oss från förr och vi tror att det var bra eftersom det blev en mera avslappnad stämning vilket gynnade intervjusamtalet. Vi var insatta i teoridelen innan vi började med intervjuerna så det var lätt att känna igen och koppla ihop svaren med teorin. Det var svårt att veta vad vi skulle ta med i teorin innan vi hade gjort intervjuerna men vi tycker att vi har fått med det mest väsentliga.

Avslutningsvis vill vi poängtera att vårt ämne har varit intressant att skriva om och vi har lärt oss mycket. Eftersom temat är så aktuellt idag så tror vi att vi kommer att ha nytta av det vi lärt oss både i arbetslivet men också i vårt vardagliga liv. Vi tycker att vi har fått svar på hur relationerna påverkas av sociala medier vilket var målet med vårt lärdomsprov. Vi är nu mera medvetna om både de positiva och negativa sakerna som sociala medier för med sig. Vi vill rikta ett stort tack till våra handledande lärare som hjälpt och väglett oss under processens gång samt till våra respondenter som deltog i våra intervjuer.

Källförteckning

Aaltonen, M., Ojanen, T., Vihunen, R. & Vilén, M. 2007. *Ungdomstiden*. Vammala: Vammalan Kirjapaino Oy.

Andersson, J. & Kihl, M. 2008. *Internet*. Poland: Pozkal.

Bettors, E. 2015. *What's the point of Snapchat and how does it work?* (hämtat: 23.2.2016)

Blais, J., Craig, W., Pepler, D. & Connolly, J. (2008). Adolescents Online: The Importance of Internet Activity Choices to Salient Relationships. *Journal of Youth and Adolescence*, 37, 522-536.

Carlsson, U. 2010. *Barn och unga i den digitala mediekulturen*. Göteborg: Nordicom.

Christakis, N & Fowler, J. 2010. *Connected. Mänskliga relationer och sociala nätverk och deras betydelse i våra liv*. Falkenberg: Team Media.

Dunkels, E. 2009. *Vad gör unga på nätet?* Kristianstad: Gleerups utbildning AB.

Erling, A. & Hwang, P. 2002. *Ungdomspsykologi. Utveckling och livsvillkor*. Stockholm: Bokförlaget Natur och Kultur.

Findahl, O. & Davidsson, P. 2015. *Svenskarna och internet. 2015 års undersökning av svenska folkets internetvanor. IIS*.

Frisén, A. & Berne, S. 2016. *Nätmobbing. Handbok för skolan*. Stockholm: Författarna och Natur & Kultur.

Gestrin-Hagner, M. Ungdomar kränker varandra med ny app. *Hufvudstadsbladet*. 4.9.2015

Giddens, A. (2007) *Sociologi*. Lund; Studentlitteratur AB.

- Granroth, A-C & Tengström, M. 2016. *Jodels grundare vet vem du är*.
<http://svenska.yle.fi/artikel/2016/01/13/jodels-grundare-vet-vem-du-ar> (hämtat: 20.2.2016)
- Gross, E. 2004. Adolescent Internet use: What we expect, what teens report. *Journal of Applied Developmental Psychology*, 25 (6), s. 633-649.
- Hamilton, S. *Vad är twitter? Microblogg och socialt nätverk*. (u.å.). (Online)
<http://www.happiness.se/artiklar/vad-ar-twitter> (hämtat 11.4.2016)
- Haasio, A. 2011. *Mitä iloa internetistä? Hyödy verkkopalveluista, sukella sosiaaliseen mediaan*. Vantaa: Hansaprint.
- Hernwall, P. 2003. *Barn@com. Att växa upp i det nya mediasamhället*. Stockholm: HLS Förlag.
- Holme, I. & Solvang, B. 1991. *Forskningsmetodik. Om kvalitativa och kvantitativa metoder*. Lund: Studentlitteratur.
- Instagram. 2016. (Online) <https://www.instagram.com/about/us/> (hämtat: 18.2.2016)
- Keller, M. 2013. Social media and interpersonal communication. *Social Work Today*. 13(3), s.10.
- Kvale, S. & Brinkmann, S. 2014. *Den kvalitativa forskningsintervjun*. Lund: Studentlitteratur.
- Laine, K. 2005. *Minä, me ja muut sosiaalisissa verkostoissa*. Keuruu: Otavan Kirjapaino Oy.
- Löfberg, C. 2008. *Möjligheternas arena. Barns och ungas samtal om tjejer, killar, känslor och sexualitet på en virtuell arena*. Akademisk avhandling i pedagogik. Stockholms universitet: pedagogiska institutionen.
<http://su.divaportal.org/smash/get/diva2:198818/FULLTEXT01>

Mesch, G. 2001. Social Relationship and Internet Use among Adolescents in Israel. *Social Science Quarterly*, 82 (2), s. 11.

Mesch, G. & Talmund, I. 2006. The Quality of Online and Offline Relationships: The Role of Multiplexity and Duration of Social Relationships. *The Information Society*, (22), s. 137-148.

Mesch, G. & Talmund, I. 2007. Similarity and the Quality of Online and Offline Social Relationships Among Adolescents in Israel. *The University of Haifa*, 17(2), s. 455-466.

Sorbring, E., Andersson, Å. & Molin, M. 2014. *Att förstå ungdomars identitetsskapande. En inspirations- och metodbok*. Stockholm: Liber AB.

Stakston, B. 2011. *Gilla! Dela Engagemang, Passion Och Idéer Via Sociala Medier*. (2). Jelgava: Fridholm & Partners AB.

Stenström, Å. & Myhr, N. 2014. *Det goda tramset i sociala medier*. Visby: Visby tryckeri AB.

Thorsund, E. 2015. *Unga och medier 2015*.

http://www.statensmedierad.se/upload/_pdf/Ungarochmedier2015_ver1.pdf (hämtat: 7.12.2015)

Wagner, L-A. 2015. When your smartphone is too smart for your own good: how social media alters human relationships. *The Journal of Individual Psychology*. 71(2), s. 114-121.

Wang, J. & Wang, H. 2011. The Predictive Effects Of online Communication on Well-being among Chinese Adolescents. *Scientific Research*. 2(4), s.359-362.

Weissenfelt, J. & Huovinen, J. 2015. *SoMe ja nuoret 2015*.

<http://www.ebrand.fi/somejanuoret2015/tiivistelma/> (hämtat: 28.1.2016)

Wellman, B. & Haythornthwaite. 2002. *The Internet in Everyday Life*. United Kingdom: MPG Books Ltd.

WhatsApp Inc. 2016. *How it works*. <https://www.whatsapp.com/> (hämtat: 18.2.2016)

Wieland, A. Elever varnas för filmappen Periscope. *Helsingborgs dagblad*. 17.2.2016

Wikström, K., Unga i Sundsvall jagar följande i ny app: "Vid 50 visar jag bröstet".
Sundsvalls Tidning. 26.1.2016.

Winroth, J. & Rydqvist LG. 2008. *Hälsa & hälsopromotion. Med fokus på individ-, grupp- och organisationsnivå*. Litauen: Logotipas.

Zalk, M., Zalk, N., Kerr, M. & Stattin, H. (2013). Influences Between Online-Exclusive, Conjoint and Offline-Exclusive Friendship Networks: The Moderating Role of Shyness. *European Journal of Personality*. 28. 134-146.

Bilaga 1

Jennie Lassfolk

den 16 mars kl 18:22 ·

Vi är två tredje årets socionomstuderande som skriver vårt lärdomsprov om hur sociala medier påverkar ungas relationer. Vi söker personer att intervjua som är 15 år gamla. Intervjusvaren kommer att vara anonyma. Tag kontakt till mig eller Irene Fagerholm ifall du är intresserad att delta så berättar vi mera! 😊

Gilla

Kommentera

Dela

Irene Fagerholm och 2 andra

4 delningar

Bilaga 2

Intervjufrågor

1. Vilka sociala medier använder du?
  - Vad brukar du göra på dem?
2. Vad tycker du är bra med sociala medier?
3. Vad tycker du är dåligt med sociala medier?
4. I vilka sammanhang spenderar du tid på sociala medier?
5. Vad skulle vara annorlunda om du inte skulle vara på sociala medier
  - Skulle det påverka umgänget med familjen?
  - Skulle det påverka umgänget med kompisarna?
6. Vilken betydelse har familj och vänner i ditt liv?
7. Skiljer sig umgänget på sociala medier från umgänget i verkliga livet? Hur?
8. Tror du att sociala medier påverkar antalet vänner du har i verkliga livet? Hur i så fall?
9. Har du någon kompis på sociala medier som du inte träffat i verkliga livet? Berätta!
  - Hurudan är den relationen?
  - Hur skiljer sig den relationen från andra relationer?
10. Om något hemskt skulle hända dig, skulle du berätta det för någon via sociala medier eller i verkliga livet? Eller båda? Varför?

Är det något annat du vill berätta?